

Oponentský posudek diplomové práce.

Autor: Tereza RAATZOVÁ

Téma: *Thérèse Raquin* d'Émile Zola et ses sources littéraires

Předmětem autorčina bádání je analýza ženských postav v raném díle Emila Zoly a v dílech autorů, jimiž se Zola inspiroval. Diplomová práce je přehledně rozčleněna do 8 kapitol. Těžištěm francouzsky psané práce je drobnohledná deskripce analogií mezi jednotlivými sledovanými díly, předchází jí krátký, koncizní úvod o Zolově životě a literárněhistorickém kontextu. Autorka pracuje s poměrně rozsáhlou sekundární literaturou, spíše však ilustrativně, nevymezuje se vůči ní kriticky. V práci nalezneme řadu trefných poznatků, čtenář se však v množství zmiňovaných detailů snadno ztrácí, velmi často není patrná logická souvislost mezi analyzovanými jevy a je nutno zmínit i fakt, že práce – jakkoliv oceňujeme autorčinu pozornost – analytičnost a odstup postrádá. Jako by se na sebe kupily poznámky bez ladu a skladu, často chybí syntéza. Co se týče poznatků vývoje Zolovy poetiky, nenabízí práce téměř žádné novum: sledovaná díla jsou jako východiska Zolovy románové tvorby dávno známa, není je tedy dále třeba při absenci přesvědčivé analýzy opětně stvrzovat.

I samotné zaměření na pouhé traktování povahových a typizovaných vnějších rysů ženských hrdinek Zolovu románovou poetiku podle mého soudu neúměrně zjednodušuje, Zola si totiž klade otázky univerzální, jistě mu nejde pouze o to zopakovat klišé o *femme fatale*, z níž vyvěrá zlo. Otázka by měla znít spíše: proč a za jakých okolností je *člověk* jako *lidská bytost* zlá a kde se v něm zlo bere? V práci dále nalezneme řadu nekonzistentních poznámek, které si navzájem protirečí. Zarážející i téměř úplná absence tradičních pojmoslovných nástrojů k rozboru románového narativu. Zola jako psychofyzická bytost je konstantně ztotožňován s vypravěčem, nedůsledná a nedostatečná je analýza románového chronotopu, jenž je u naturalistického románu se vším jeho důrazem na prostředí veledůležitý. I přes tyto vytčené poznámky se však domnívám, že autorka prokázala jistý talent, rozebíraná díla beze sporu dobře zná a chaotický dojem je zapříčiněn možná ne zcela přesvědčivou stylizací práce a nedostatečnou obratností ve formulacích (své poznámky, komentáře a úpravy uvádím v tištěné podobě práce). Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze 8. ledna 2012

Záviš Šuman